

27 Ocak 1999 Tarihli Resmi Gazete

Sayı: 23593

24/10/1998 tarih ve 23503 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4382 sayılı Kanun ile 1475 sayılı İş Kanununun 25 ve 98 inci maddelerinde değişiklik yapılmış ve 4837 sayılı İş ve İşçi Bulma Kurumunun Kurulu ve Görevleri Hakkında Kanuna bir madde eklenmiştir.

4382 sayılı Kanun ile yapılan değişikliklerle ilgili olarak uygulamada doğabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla aşağıdaki açıklamaların yapılmasına gerek duyulmuştur.

1- 1475 sayılı İş Kanununun 25 inci maddesinin (A) ve (B) fıkralarında yer alan 50 ve daha fazla işçi çalıştıran işyerlerindeki %2 oranında özürlü ve eski hükümlü çalıştırma mecburiyeti %3'e çıkarılmıştır. 4382 sayılı Kanunun 1 inci maddesinde özürsüzler için öngörülen %3 oranının 01.01.1999 tarihinde uygulamaya geçeceği belirtilmiş olup, 2 nci maddenin yürürlük tarihinin Kanunun yayımı tarihi olması dolayısıyla eski hükümlüler için öngörülen %3 oranının uygulanmasına 24.10.1998 tarihinden itibaren başlanılmıştır.

(Değişik: 20/04/1999 – 23672 RG) Aynı il sınırları içerisinde bir gerçek ya da tüzel kişi işverene bağlı birden fazla işyeri bulunması halinde, bu işyerlerinde çalışan toplam işçi sayısı kontenjan tespitinde dikkate alınacaktır.

(Değişik: 20/04/1999 – 23672 RG) Bir işyerinin özürlü ve eski hükümlü çalıştırmakla yükümlü işyeri kapsamına girip girmediği, o işyerinde özürlü ve eski hükümlü dışında çalışan işçilerin sayısı dikkate alınarak belirlenecektir.

Örnek 1- 20/04/1999 – 23672 RG ile yürürlükten kalktı.

Örnek 2: İşyerinde toplam 159 işçi çalışmakta ve bunların 3'ü özürlü, 5'i de eski hükümlü olarak Türkiye İş Kurumuna tescil ettirilmiş bulunmaktadır. Bu işyerinin $159 - 8 = 151$ %3 = $4.53 = 5$ eski hükümlü ve 5 özürlü çalıştırması gerekmektedir. Bu işyeri 3 özürlü çalıştırdığından 01.01.1999 tarihinden itibaren 2 özürlü daha çalıştıracaktır.

2- 1475 sayılı İş Kanununun 98 inci maddesinin © bendinde 500.000.- lira olarak öngörülen para cezası miktarı, 24.10.1998 tarihinden geçerli olmak üzere 70.000.000.- liraya yükseltilmiştir. 4382 sayılı Kanun söz konusu para cezasının her yıl, Maliye Bakanlığınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılacağı öngörümüş olduğundan bu miktar, 01.01.1999 tarihinden itibaren 31.12.1999 tarihine kadar 124.000.000.- lira olarak uygulanacaktır. Uygulanacak ceza miktarı, işveren veya vekillerinin çalıştırmaları gerektiği halde çalıştırmadıkları her özürlü ve eski hükümlü ve çalıştırılmayan her ay için ayrı ayrı hesap edilecektir.

3- Anılan Kanunla; kamu kurum ve kuruluşlarına her yıl Nisan ayı içerisinde çalıştırdıkları işçi sayısını Türkiye İş Kurumuna bildirme ve bildirimlerde kamu kurum ve kuruluşlarına, açık olan kontenjanlar için istihdam etmek istedikleri özürlü ve eski hükümlü personelin hangi vasıflara sahip olmasını istediklerini belirtme zorunluluğu getirilmiştir.

Bu hüküm uyarınca, her ilde bulunan kamu kurum ve kuruluşları, her yıl Nisan ayı içerisinde işyeri adı, adresi, çalıştırdığı işçi sayısı, çalıştırdığı özürlü-eski hükümlü sayısı, özürlü-eski hükümlü kontenjan açığı, kontenjan fazlası istihdam edilen özürlü-eski hükümlü sayısı; özürlü kontenjan açığı için istenilen özür gurubu ve aranılan diğer nitelikler, eski hükümlü kontenjan açığı için aranılan nitelikler vb. belirtmek kaydıyla o il veya ilçede bulunan Türkiye İş Kurumu şube veya bürolarına göndereceklerdir.

Diğer taraftan, özel sektör işverenleri de, Sakatların İstihdamı Hakkında Tüzük'ün değişik 8 inci maddesi ve Eski Hükümlülerin İstihdamı Hakkında Tüzük'ün değişik 7 nci maddesi gereğince istedikleri vasıfta özürlü ve eski hükümlüyü Kurumdan talep edebilmekte ve alabilmektedirler.

4- 4382 sayılı Kanun ile 4837 sayılı İş ve İşçi Bulma Kurumunun Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanuna eklenen ek madde gereği, ilgili kuruluşların görüşleri alınmak suretiyle Türkiye İş Kurumunca hazırlanacağı hükme bağlanan sınav yönetmeliği ile özürlü ve eski hükümlülerin istihdamına yönelik olarak düzenlenecek sınavlara ilişkin esas ve usuller daha sonra tespit edilecektir. Söz konusu belirlenmeler yapılınca kadar mevcut uygulamayı devam edilecektir.

Bu cümleden olmak üzere, kontenjan açığı bulunan kamu işyerleri, Türkiye İş Kurumu aracılığı olmadan işe aldıkları özürlü ve eski hükümlüyü bir ay içerisinde Kuruma bildirmek ve tescil ettirmek kaydıyla yükümlülüklerini yerine getirebilecekleri gibi, kontenjan açıklarını kapatmak üzere Türkiye İş Kurumuna talepte de bulunabileceklerdir.

5- 1475 sayılı İş Kanununun 98 inci maddesinin © bendinde 4382 sayılı Kanun ile yapılan bir başka değişiklikle; 1475 sayılı İş Kanununun 25 inci maddesinde öngörülen kontenjanların üstünde özürlü ve eski hükümlü istihdam eden işverenlerin kontenjan fazlası istihdam ettikleri özürlü ve eski hükümlüler için 506 sayılı Kanun gereğince ödemeleri gereken işveren sigorta pirim hisselerinin %50'sinin Hazinece ödenmesi hükme bağlanmıştır.

a) Uygulama kapsamına özel ve kamu sektörü ayrımı yapılmaksızın 50 veya daha fazla sayıda işçi çalıştıran işyerleri dahil edilecektir. Ancak, işverenlerin kontenjan fazlası eski hükümlüler dolayısıyla Kanundan yararlanabilmeleri için maddede öngörülen 50 veya üzerindeki işçi sayısının tespitinde, bu işçilerin "daimi işçi" olmaları koşulu aranacak, özürlü işçi çalıştırılmasında ise 50 veya üzerindeki işçilerin "daimi işçi" olmaları şartı aranmayacaktır.

b) 20/04/1999 – 23672 RG ile yürürlükten kalktı.

c) 50 veya daha fazla sayıda işçi çalıştıran işverenlerin;

- 24/10/1998 tarihi ile 31/12/1998 tarihi arasında %2; 01/01/1999 tarihinden sonra içinse %3 oranında özürlü işçi,

- 24/10/1998 tarihinden itibaren %3 oranında eski hükümlü işçi,

kontenjanlarının üzerinde özürlü ve eski hükümlü işçi istihdamları halinde Kanunda öngörülen haktan yararlandırılmaları mümkün olabilecektir.

d) Kanunun 3 üncü maddesi ile getirilen kontenjan fazlası çalıştırılan özürlü ve eski hükümlülerle ilgili teşvikten yararlanmak isteyen işverenler, çalıştırdıkları özürlü ve eski hükümlü sayıları ile bunlardan kontenjan fazlası olan özürlü ve eski hükümlü işçilerin sayılarını gösterir bir yazı/belgeyi Türkiye İş Kurumu şube müdürlüklerinden alacaklar ve Sosyal Sigortalar Kurumu Sigorta müdürlüklerine vereceklerdir.

e) Kapsama giren işverenler bu Kanunla getirilen haktan müracaat tarihleri itibarıyla yararlandırılacaklardır.

6- Ankara, İstanbul, İzmir, Adana ve Bursa illerindeki Türkiye İş Kurumu Şube Müdürlüklerine işverenler tarafından verilen normal, özürlü ve eski hükümlülere yönelik işgücü talepleri internet'de <http://www.iskur.gov.tr> adresinde yayınlanmakta ve her hafta güncelleştirilmektedir.

İş arayanlar, anılan şube müdürlüklerinde kayıtlı açık işlere yukarıda belirtilen internet adresinden yararlanmak suretiyle de ulaşabilirler.

Tebliğ olunur.

ÖZÜRLÜ VE ESKİ HÜKÜMLÜLERİN İSTİHDAMI İLE İLGİLİ TEBLİĞE DEĞİŞİKLİK
GETİREN TEBLİĞİN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR ÇİZELGE

Numarası	Tarihi	Numarası	Değişikliğin	Yayın	Tarihi
27/01/1999	23593	20/04/1999		23672	